

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYVÁRMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA

Az »Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egylet« hivatalos közlönye.
Előfizetési ára: Egész évre 15 K. Negyedévre 3-80 K. Tanítóknak, Jegyzőknek 12 K.
Egy szám ára 30 fillér.

Az »Udvarhelyvármegyei Jegyzői Egylet« hivatalos közlönye.
F szerkesztőség és kiadóhivatal Kosuth-utca 14 sz. — Megjelenik minden vasárnap
Nyilttér soronként 80 fillér.

Udvarhelymegye felégetett falvainak ujjaépítése.

Ismeretes, hogy a román csapatok elvonulása után a visszatelepített lakosság sok helyen nem lelte meg tűzhelyét és régi nyugalmas lakása helyén kormos falak meredeztek, vagy legtöbbször csak törmeléköt talált. Elsőrendű állami feladattá vált az, hogy a hajlékuktól megfosztott lakosságot újból fedél alá hozzák és az akkori kormány ezen hadi vonatkozóan állapot jellegének megállapítása után hozzá is látott az építési akció bevezetéséhez.

Sajnos, a megindított mozgalom csakhamar megfenekelett, mert politikai életünket jellemző széthúzás még a háboru negyedik évében sem tudott megszűnni és nemzetgazdasági intézkedések kivitele is megakadt a politikai élet utvesztőjében. A kormányok változásai és bizonytalan helyzete miatt komoly közzgazdasági tevékenységet egyik sem tudott kifejteni, az egész közéletünk meddő kritikából állott, annyira, hogy a különböző pártok még az ország sorsát eldöntő háborúról is csaknem megfeledkeztek. Ezalatt a fedél nélküli székelység zugolódás nélkül végezte itthoni nehéz munkáját és csak a módosabb és erélyesebb része látott hozzá lakásának felépítéséhez, vagy legalább az anyaggyűjtéséhez.

Ezen stagnálást végre megszakította Ugron Gábor erdélyi királyi biztosnak, majd egy újabb személyi változás után a belügyi kormányzat határozott fellépése, mely bevezetése révén lenni a kormány komoly eszelekvő terveinek.

Elsősorban is felismerték, hogy az eddigi halasztások úgy az egyeseknek, mint köznek tetemes anyagi kárt okoztak és népünk bizalmát is jelentékenyen próbára tették. A tárgyi felismerés pedig abból áll, hogy a kérdést kiragadták a politika bizonytalan ösvényéről és mint egyszerű műszaki feladatot fogták fel, mely minden pártszempontoktól távol tartandó.

A belügyi kormány másik nézőszempontja az, ami egyszersmint az akció erkölcsi alapját és irányát megadja, hogy az állam maga nem épít, ellenben minden hiányzó anyagi eszközt megad az építés lehetőségéhez, akár anyagot, akár munkát, de a keresztülvitel kötelezettsége első sorban az érdekelt félre és másodsorban mint elsőfoku egységre az érdekelt községekre hárul.

A feladatnak ekként való megoldása magával hozza, hogy az műszaki és gazdasági ismerettel bíró kézbe fektetessék és ennek keresztülvitelével *Leichtner Gyula* kir. műszaki tanácsost, az államépítészeti hivatal főnökét bizta meg. Mivel hogy ezen ügy előkészítésében a törvényhatóság vezetői irányítóan részt vettek és harmonikus közreműködésük biztosítva van, előreláthatólag elérkezünk a rekonstrukció azon szakaszához, ameddig a komoly szervezés és kivitel már sokáig nem késhet és alapos a remény, hogy mához egy évre minden károsult, aki saját ügyét valamennyire szíván viseli, tűzhelyéhez hozzájut és hogy az építkezések úgy közegészségi, mint közrendészeti szempontból a régieknél megfelelőbbek és czélszerűbbek lesznek.

A többszöri tanácskozás után megkezdődött a tényleges szükséglet pontos műszaki felvétele, mert csak így lehet a hiányzó építési anyagokat

megállapítani és megindult egyszersmint a háboru viszonyok miatti legnehezebb feladat, az anyaggyűjtés. Az illetékos tényezők előkészületeket tettek a hatóság által már megszerzett faanyag kitermelése iránt, egyesek által nehezen megszerezhető vas, téglá, cserép és üvegyanyagok beszerzése végett már intézkedés történt, központi asztalos műhely üzeme rövidesen megindul és általában az ügynek minden ága-boga előkészítés alatt van, mert arra mindössze egy rövid tél áll már csak rendelkezésre.

Ezuton is közöljük azonban az érdekeltekkel, hogy ettől teljesen függetlenül mindenki igyekezzék a maga építését előkészíteni kö, homok, fa és esetleg egyéb anyagok beszerzése által. A közbirtokosságok által felajánlott faanyagokat munkálják meg, szállítják haza és úgy a meglévő, mint hiányzó dolgokról számoljanak el

az építések központi intézőjénél, a hol minden-nemű felvilágosítást megkapnak. Közvetlen közreműködésüket az államkincstár minden építettőtől megköveteli és ha saját érdekében előre is munkálkodik, a viszonyaihoz képest megállapított állami hozzájárulást éppen úgy megkapja, mint a kik egyéni okokból a hatósági közreműködést később és intenzívebben kénytelenek igénybe venni.

Ezen feladat megoldásánál igen fontos szerep jut a közzgazgatási hatóságoknak és elsősorban a község szellemi vezetője a jegyzőnek, valamint a községek, a köz iránt érdeklődő intelligenciájának. Remélhető, hogy mint a múltban, úgy a jövőben sem fognak bennük csalódni és minden egyenetlenséget félre téve hazafias és szociális köteleosságuknak ismerik, hogy a menekülés előtti nyugodtabb és rendezettebb állapotok visszaállításánál készségesen közreműködjenek.

Ünnepély a visszatértek táborában.

— Dr. Valentisk Ferencz országgy. képviselő beszéde. —

Székelyudvarhely város közönsége, *Hausmaninger* Albert alezredes, a visszatértek táborának parancsnoka meghívására, 12-én, csütörtökön délután ünnepre gyűlt össze a barakk-táborban. Bár nem öltött olyan méreteket a gyülekezet, melyre joggal számítottunk, a megértő készség, a visszatértek iránt érzett testvéri szeretet a szűkös viszonyok dacára is kidomborodott. A közönség 4 óra után gyülekezett a táborban, melyet az ünnepélyre kidiszították s a szeretet-adományok olyan tömegéről gondoskodott a tábor tevékeny parancsnoka, mely valóban impozáns volt.

A visszatértekhez Dr. *Valentisk* Ferencz országgy. képviselő a következő frappáns hatású beszédet intézte:

— Katonák, Testvéreim, Barátaim! Visszajöttetek a halál torkából, millió szenvedés öléből. Igaz magyar vándorvándorokkal, lelkes örömmel, szívünk egész melegevel üdvözlünk székely anyavárosunkban.

Mikor elmentetek, szólott a harci riadó és ti mentetek nótázó jó kedvvel, apai és anyai áldástól kísérve a golyózápor elé, oda, ahol a halált osztoztatják. Távolba néző szemekkel révetegen néztünk utánatok. Látni véltük, amint karotok acélezott ereje, lelketek rothetetlen bátorsága rendezket vágott az elétek kerülő ellenség soraiban. Jöttök a figyelő, lesben töltött hosszú éjszakák, a velőtrázó, szivettépő ágyudörgés, puskák ropogása, szuronyok csattogása, halálhörgés és diadalordítás. Bámultuk az erőnek a keménységét, a kitartásukat azt a roppant nagyságát, a türelemnek azt a nemességét, mely egygyé forrasztotta ott a szoros lövészárokban valamennyitek szívét. Télen hóban, vízben, fagyban, forró melegben sziklaszilárdan álltatok s a szenvedések minden skáláján átesve, védtétek a könyv és vértől áztatott hazai rögöt, az anyaföldet, nemzeti létünk, szabadságunk és függetlenségünkét. Aztán rátok borult egy nehéz, álmoktól terhes, tulajgosan hosszúra nyult sötét éjszaka. Távol mindentől, mi egykor nektek kedves volt, anya, testvér, gyerek, feleség, a hazai levegő, a megszokott csendes hajlék, a madárdaltól hangos virágos mező, a dus kalászt ontó róna, a zúgó hegyóriások s a vígú csobogó, vagy haragosan csattogó patakok, mindattól, mi nektek egész világotok volt, ami nélkül eddig az életet sem tudtátok elképzelni.

Parasztalanul túrtotek mindent s csak a szellő hozta el bus sóhajaitok és panaszaitokat.

Hanem az a kicsiny szellő, melynek szárnyán felénk szálltak sóhajaitok, itthon már orkánná dagadt s emberéleteket oltott ki örökre. Hány idős ember, atya és anya hunyta le örökre könnytől ázott szeméit, mert szeretett fiának hazajöttét kívánni nem tudta. Hány pihető gyerek ajak nemult el örökre, mert nem volt itthon védelmezője, édes atyja, hogy erős karjaira vegye s ha másképp nem megy, belepréssze hidegülni kezdő testébe saját férfierejének altató melegét.

El ti sötét képek, ne rajozzatok itt körültem akkor, mikor a hazajövőknek akkorok hozsánát zengeni. Mit éreztetek, mikor lábaitok újra hazai földet ért? Láttátok-e, hogy megdobbant a hazai föld szive s ontja felétek áldásait? Dusan rakott keresztelkekkel telve a mező s a hazai fák a nagy áldástól roskadozva bólongatnak üdvözlöt felétek. Mintha azt akarta volna a jóságos Isten, hogy mikor az ő kiválasztott népe sok évök sanyilódó rabsága után visszatér, itthon ne éhségtől sápadt arcokat találjon, hanem újra-éledjen szívében a remény s örömteljesen felujongjon, hogy: „él még Magyarország Istene s jaj ki feltámad ellene“.

Igy képzem én el ezt a dolgot, így áll ez lelki szemem előtt, vajha nem csalódnám s ez volna a valóság. Ugy képzem én el a dolgot, ez az én erős hitem, hogy titeket a mi szemünkben szentté avatott a szenvedés, melyen átate-tök kőnél és ércnél maradandóbban vésztétek sziveinkbe a hálát, melyet irántatok kell éreznünk, hogy nektek mindennél drágább magyar hazánkat, nemzeti egységünk, szabadságunk, függetlenségünk megvédelmeztétek. Silány és hitvány az, ki másképp gondolkozik. Nem volna szabad, hogy üresen álljon ma itt egy talpalatnyi hely. Akiben az életerőnek csak egy paránya is lobog, annak itt kell állania, hogy jelenlétével is dokumentálja, hogy a mai napon titeket illet minden tisztelet és minden szeretet. Mindenkinek, kinek otthon volt egy darab kenyere, annak felét ide kellett volna hozza, hogy azt nektek adja.

És ha ez nem egészen így van, azt ne tudjátok be az irántatok való szeretet hiányának, hanem annak, hogy a háboru negyedik esztendőjében itthon is nehéz az élet. Dus természetünk dacára is szűkreszahott fejadagokból élünk, mert természetünk első sorban a fronton levő nemcsak a saját, hanem az egész csztrák magyar hadsereget nekünk kell élelmeznünk. Ami onnan megmarad, csak az a miénk. Minden napra ki van szabva mindenki számára az elfogyasztható mennyiség s aki ebből csak valamennyit is elvesz, másnap ki kell koplalnia. És ma az emberi természetben rejlik, hogy sokan vannak modern Mucius Scaevolák, kik nem a saját karjukat teszik a tűzbe, hanem az élő paraszt mások karjára teszik.

Mert sajnos, el kell ismernünk, hogy a háborunak vannak rettenetesen torz kinövésai. A vagyon és gazdagságra való nagyszerű kilátások a néptömegben szenvedélyes versenyt szültek, nye-

részkedő durva szellemet, lázas, kielégíthetetlen kívánságot, mely a csalást, bizalmatlanságot s ezek nyomán az inséget rettentően megszaportotta. Mint mindenki más, úgy én is tisztán látom a társadalom jelen állapotának veszélyeit. Látom felburjánzni az erkölcstelenséget és parázva bujaságot. De szemem elsiklik ezen a — hála Istennek — csak szórvaóyosan mutatkozó jelenségek felett és megnyugszik és lecsillapul, mert látom a gondos szerető anyát, kinek kispadhatatlanok a könnyei, melyeket gyereke után hullat, de nem ölbetett kezekkel siránkozik, hanem serényen munkálkodik és dolgozik azon, hogy mit itthon hagyott a hadbavonult gyerek, azt megőrizze, védje, oltalmazza, nevelje, szaporítsa. Láttam a hitvest, kinek a válas keserű fájdalma, a távollevő életéért való romegés miatt napokint éles tűr járta át szívéit, de azért két dolgos keze soha meg nem állott s vörösyt kaszált a réteken erős férfakkal. Láttam a szerető nőt, a gondos szülőt s ezek mindig vigaszul szolgáltak nekem.

De láttam az itthon maradt férfiak zömét, ezek közt legfőképp erőljáróitok, tisztviselőket munkába görnyedve, nyomor és nélkülözések közt vergődve, kinlódva, hogy a mind kutyosabbá váló élet nehézségei között minden akadályt leküzdve, hazajöveleikkel ha nem is fényes, nem is rózsás, nem is minden jóban dúsálódó de elfogadható állapotokat találjatok. És valjón azok az emberek, munkások ezrei, kik itthon muniációt gyártottak, földet műveltek, nem-e a másik, nem kevésbbé lényeges fronton küzdöttek. Itt össze hasonlítást tesz az itthoni és oroszországi állapot közt, majd így folytatja:

Ti ott künn ezernyi életveszéllyel, ezek itthon munkával, gondnal, fáradsággal. Küzdés volt az élet mindannyiunk részére, de ne nyiljon panaszra színik, mert Isten rendelése, hogy véges emberi létünk erőfeszítések és küzdelmekkel legyen teljes. Ami pedig az életveszélyeket illeti, ezt nem kerülhetjük ki sem itt, sem az ellenség előtt. A természet a mi iskolánk. Ha ezt a természetet nézzük, ott is úgy találjuk, hogy a leg-hatalmasabb, legfélelmesebb elemek vesznek körül, a levegő, a tenger, a tűz, melyek néha a korlátok áttörésével az emberi munka gyümölcseit összerombolással fenyegetik. És van-e valaki közüllünk, ki amiatt, mert ebből veszély származhatnék, a zúgó szélvész hullgatásra akarná kényeszeríteni, a háborgó tengert pashedt pocsolóyává akarná átalakítani, vagy aki minden tüzet el akarva oltani. Az emberi lélekbe még hatalmasabb erők vannak rejtve és ezek működésének is meg van a maga veszélye. De ezek Istentől vannak s működésük törvényeit emberi akaraton felül való magasabb akarat szabályozza. Ez előtt meg kell hajolnunk s lázongni ellene hiábavaló lenne. Csak lelki kint és gyötrelmet szerezneken vele. Vigasztaljon mindig a tudat, hogy minden megpróbáltatásból jön valami jó, minden keserűségből valami öröm, minden könny nyomán mosoly fakad s minden szenvedés gyönyört terem.

Én azt hittem valamikor, hogy mire visszatérnek messze idegenből babákoszaruzott hőseink, itthon már ragyogni fog a béke napja s akkor ujjongva fogjuk rájuk szőzni kertünknek minden virágát s megszabadulva minden szorongó érzéstől s a jövő bizonytalanság keserves gondjaitól, ujjongva fogjuk őket körülvenni szívünk szeretetével egész melegével. Sajnos nem így történt. Ma is háboruban élünk, további megpróbáltatások várnak reánk. De azt nyugodtan megállapíthatom, hogy Magyarországon ma nincs egyetlen irányadó államférfi, ki ne óhajtaná a tisztességes békét.

Előljárt abban felséges királyunk, ki trónra lépésekor uralkodói szent kötelességének vallotta sokat szenvedett népeinek megszerezni a termékeny béke áldásait. Mi különben is a védelmi háborút folytatunk. Ez a magyarságnál történelmi hagyomány. A ki lapozgatja a történelem lapjait, meggyőződhetik róla, hogy királyaink, ha hódító hadjáratra indultak, azt zsoldosok, a várnépség és hozzájuk önként csatlakozókkal viselték, a nemzet egyetemességének katonái, maga a nemzeti felkelés csak akkor szállt hadba, ha országunk határait kellett védeni. Így van ez ma is, mert a mi háborunk csak védelmi háboru, csak addig tart és egy percczel sem tovább, míg ellenfeleink lemondanak azon imperialisztikus céljaikról, hogy Szent István koronájához tartozó országoknak területi épségét és magyar nemzetünk egységét megbontsák. És mert ma már a ti hősiességeitek sikerült ennek elismerését kivívni, nem lehet messze az idő, mikor a béke napja újból felragyog.

A beszéd szemmel látható mély benyomást tett a visszatért katonáinkra, kiknek száma 1000-en felül van s a mely számnak több mint 80 százaléka magyar. A nagy figyelemmel végig hall-

gatott beszéd után a katonák háromszoros éljont kiáltottak Ő felsége a magyar királyra. Ezután a Vörös Kereszt-egylet tevékeny tagjai Dr. *Vá-lentsik Ferencz* elnöknő vezetésével hozzákezdtek az adományok kiosztásához. Minden egyes katonának egy sajka almát, egy fehér cipőt, pipát, cigarettát, vagy szivart, levélpapírt juttattak s ezenkívül a Vörös Kereszt egylet pénzből 2000 K t, Hausmaninger Albert parancsnok gyűjtéséből 500 és lapunk szerkesztőségének gyűjtéséből szintén 500 K t, vagyis fejenként 3—3 K-t osztottak ki a hölgyek s bár kétségtelen, hogy szerény volt az adomány, de fiaink megértették, hogy amit kaptak, azt a szeretet szimbólumaként adja neki a székely város közönsége. A szeretetadományok kiadása alatt zenekarok játszottak s ünnepi hangulat fogta el a szíveket.

Benzin-utalványok érvényesítése. A földművelésügyi miniszter leiratban értesítette a megye alispánját, miszerint intézkedett, hogy a marosvásárhelyi kőolaj finomító gyárnál június és július hónapokra kiutalt benzín-ongedélyek érvényessége további két hónapra meghosszabbíttassék.

Egy hó közigazgatása.

Udvarhelyvármegye közigazgatási bizottsága 11-én tartotta a havi ülését *Ugryon Ákos* főispán elnökletével. Elnök a részvét meleg szavaival emlékezett meg *Lengyel József* dr. megyei főorvos-ról, kiben a vármegye egy minta tisztviselőt, a társadalom pedig egy nagyrabecsült tagját vesztette el. Indítványozta, hogy emléké a bizottság jegyzőkönyvébe megörökítse. Az indítvány elfogadása után elnök közölte a bizottsággal, miszerint a megüresedett főorvosi állásra Dr. *Mezői Ödön*t kinevezte.

Tárgysorozat rendén elsőnek Dr. *Sebesi János* alispán tette meg jelentését, melyből kitűnt az alisp. hivatal 1045 ügydarabot intézett el. A gazdasági célokra küldött 27400 hektoliterfok szeszt kiosztották, a ruha alakjában forgalomba hozandó 14000 hektoliterfok szesz kiutalása folyamatban van. A közlekedési miniszter által aug. 15-től szept. 15-ig az ellátatlanok részére rendelkezésre bocsátott 25 waggon liszt megérkezett és így 6 kilós havi fejkvótát lehetett adni. Azon reményének adott kifejezést, hogy a megye közlekedése remélhetőleg jobb lesz a múlt évinél. A széna és burgonya rekvirálását elrendelték, a gabona átvételi eljárás folyamatban van, azonban benzín hiánya folytán a cséplés s így az átvétel késedelmet szenved.

Az árvaszék jelentését *Orbán János* br. elnök terjesztette elő; gyámság alatt 15245, gondnokság alatt 1049 egyétt s a hadbavonult 7213 családapa után 17445 egyént tartanak nyilván. — A közegészségügyi viszonyokról ez alkalommal már *Mezei Ödön* dr. számolt be, ki mielőtt jelentését előterjesztette volna, mély részvéttel emlékezett meg az elhunyt kiváló kollogáról s a bizottság támogatását kikerlte önzetlen munkásságához. (Éljenzés.) A közegészségügy kedvező volt, e hó folyamán 13 hevenyfertőző beteg jelentettek s így összesen 34 egyén állott orvosi ellenőrzés alatt; a kórházban 108 betegét ápolták, kik közül a hó végén 53 maradt vissza.

Kolumbán Lajos kir. tanfelügyelő a személyzeti változások után közölte, miszerint a kereszturi óvoda kettéválasztása sikerült; az intézkedések a tanítási évrnek megnyitása ügyében megtették. E jelentéssel kapcsolatban *Pál István* biz. tag aziránt intéz kérdését, ha vajjon a tanítóknak a rekvirálásban való részvéte a tanítás menetét nem zavarja-e; szükségesnek véli, hogy a felnőttek oktatása érdekében akció induljon be. A tanfelügyelő azon válaszáat, hogy a tanítók munkaideje egyeztetve van az érdekekkel, tudomásul vették, s azon indítványát, hogy a tanítógyűlések és a felnőttek oktatásához szükséges anyagi eszközök megadása iránt felirjanak, elfogadták.

Mátéffy Domokos pü. igazgató jelentette, hogy az allami adók kivetése folyamatban van, míg a III. oszt. keresztutadó után járó 60%-os hadipótlék kivetett és a tőkekamat adó után kivetendő pótlék munkálatai szintén folyamatban vannak. Sajnosan állapítja meg a jelentés, hogy az adóbehajtási eljárás lanyhasága folytán az adók gyöngén folynak be. Így az előirt 886,063 K

A hadikár segélyek kifizetése.

A hadikár segélyek kifizetését a múlt héten kezdték meg s azzal előreláthatólag 8—10 napon belül végeznek is. *Székelyudvarhely város közalkalmazottjai* és nyugdíjasai kársegélyének kifizetését *Ugryon Ákos* főispán az Udvarhelymegyei Takarékpénztárra bízta, hol 8 ikától kezdve a hét folyamán le is bonyolították a több milliót kitevő kársegélyt. Az *udvarhelyi járás közalkalmazottjai* és nyugdíjasai községenként 17 ikétől kezdve lesznek kifizetve, miről az érdekeltek egyéneenként értesítve lesznek. Az *oklándi, kereszturi és parajdi járás közalkalmazottjai* és nyugdíjasai illetményének kifizetése járási székhelyenként már megtörtént, míg az *udvarhelyi és oklándi járás közönségének* hadikár segélye ügye a minisztoriumban kiutalás alatt áll, a *kereszturi és parajdi járás közönségét* pedig most terjesztik fel. *Székelyudvarhely város közönségének* hadikár segélye a helyi adóhivatalhoz megérkezett, azonban kifizetése az utalvány elmaradásáért egy néhány napi késést szenved.

egyenesadóra mindössze 310.768 K folyt be; fogysztási adóban 6277 K (86654 K val kövesebb, mint a múlt év hasonlószakában), bélyegdíj és jogilletékekben 11225 K (— 10745 K). A szeszfőző részvénytársaság az egész megyére kiterjedőleg megalakult s a szesztermelési jogosultságot megkapta és úgy a szilva, szőlőtörköly és borseprő kisfistón, átalányozás mellett való kifőzése megszűnik, a nyersanyag a központi szeszfőző rendelkezésére bocsátandó.

A kir. ügyész jelentésének tudomásul vétele után *Leichtner Gyula* kir. műszaki tanácsos jelentése következett, melyből kitűnt, hogy az utvonalak állapota ellen észrevétel nem merült fel; az alispán intézkedésére a kavicsszállítást előkészítették. *Zonda József* állategészs. felügyelő az állategészségügy kedvezőtlen voltáról számolt be. E tárgynál *Elnök főispán* az Oltáhaluban fellépett juhhimlőt tette szóvá, mely az állatorvos hiányának, az oltások elhanyagolásának és a gazdák közömbösségének eredménye. Indítványára a bizottság két katonai szolgálatot tevő állatorvos felmentése végett előterjesztéssel él.

Székelyhidly Viktor gazd. felügyelő jelentésénél *Daniel Lajos* br. a Székács-vetőmag eredményéről kimutatott eredményt kifogásolta és kérésére az alispán kijelentette, hogy a bibszükségletet összeírattja. Tárgysorozaton szerepelt végül *Bibarczalva közbirtokosságának* azon határozata, mellyel híres borvizét tíz évre évi 610 K árban bérbeadta. Tekintettel a lehetetlenségű csekély bérre, a bizottság a közbirtokosságot új árverés tartására utasította.

Gazdasági mozzanatok.

— A Gazd. felügyelő jelentése. —

Augusztus hónapban változó időjárásunk volt. A hónap első felében derült meleg, a hónap végéig több ízben dus csapadék. Buza, rozs, árpa hordása befejeztetett, cséplése folyamatban. Zab kevés kivétellel le van aratva. Tengori jól fejlődik, közepes termést ígér, hogy beérjen, melege van szükség. Sarju termés átlag jó. Kerti vete-mény félékben bővebb termés ígérkezik, alma, körte és szilva termés szintén jó.

Augusztus hónapban 3 köz-égnök 3 drb. tenyész bika, 2 községnök 2 drb. tenyész kan vásároltatott a vételár 20% kedvezményével. A földművelésügyi miniszter által kiosztásra engedélyezett és Mezőhegyesről átvett 130 darab súldókocza 586 korona 80 fillér darabonkénti árban kiosztatott a székelykereszturi járásban.

A Marosvásárhelyi Miniszteri Kirendeltség intézkedése alapján a Felügyelőség részére kiosztásra 500 métermázsa nemesített „Székács“ féle őszi vetőmag buza fog érkezői vetés céljából, ezen mennyiségből 200 mm. az udvarhelyi, 100 mm. a kereszturi, 100 mm. a homoródi és 100 mm. a parajdi járásba fog métermázssáknként 110 korona megállapított árban kiadatul.

A múlt évben szintén ily célra kiosztott

„Székács“ féle nemesített buza után nagyon szép termés eredmény érte el. Így a kereszturi járásban 8—12, az udvarhelyi járásban 8—10 métermázsra, a többi járásokban is a rendes termés átlagnál többet adott kat. holdanként.

Segíteni kell az élelmiszerért való ácsorgáson.

A következő sorokat vettük:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Kegyeskedjék kezes lapjában az alábbiaknak helyet adni.

Hogy a felesleges és igen sok időt elpazarló ácsorgást elkerüljük, kívánatosnak látnám, hogy azok, kik a városi közellátásra vannak utalva, tisztassanak utcánként 10-es, 15-ös, esetleg 20-as csoportokra. Ezen csoportok azután minden igazolvány, jegykiosztásnál csak *egyetlen* egy embert küldjenek ki — felváltva — az igazolványok, jegyek beszerzésére. Így 100 egyén *ezet*, vagy *kétezer* család czéduláját szerzhethetné be. Evégből a közellátási hivatal is a nyilvántartási lapokat nem betűsorban, hanem utcásorban tartaná, sőt a megalakított csoportok nyilvántartási lapjai egy köpenyben lennének tartva, hogy az igazolványok kiállítását egy alkalmazott végezhesse és pedig röviden. Hogy a csoportból kiküldött egyén igazolhassa magát, egy ugynevezett csoport-igazolványt állítana ki a hivatal, melyet mindig magánál hordhatna a soros kiküldött. Ezen az igazolványon fel lenne tüntetve minden a csoportba tartozó családok hozzátartozója. Lenne egy csoportvezető, ki őrizi az igazolványt, figyeli a hatósági rendelkezéseket s azokat közli a csoportjába tartozókkal.

Azonkívül az egyes csoporttagok sérelmeiket a csoportvezető útján juttatná el a hatósághoz, s így megkímélnék az amugy is borzasztóan elfoglalt közellátási hivatal vezetőjét a felesleges zaklatástól, mert az összes ellátandó családok egytized, vagy egyhuszad része érintkezne a hivattal; sőt az is csak akkor, mikor maga nem tud felvilágosítást adni.

Ha a jegyen feltüntetett élelmiszer kiosztásáról van szó, akkor két megbízott — esetleg kis kézi kocsival — menne azokért; a zsákra, vagy más hordó eszközre fel lenne írva a család neve s így a kereskedő tudná, hogy az igazolványon feltüntetett mennyiséget hová töltse.

Ilyen módon lehetne — hivatalok szerint — a tisztviselőket is csoportosítani, illetve itt már van csoportosítás, csak be kellene tartaniok a jog- és élelmiszer kiosztásnál az egy tag kiküldését.

Feltétlenül hiszem, hogy ezen csoportosító rendszer mellett a sok sérelem, méltatlankodás és felesleges idegeesség 80%-a eltűnnék.

Azért fordultam egyenesen a nyilvánosság-

hoz és nem a közellátási hivatal megértő és fáradhatatlan vezetőjéhez, mert szeretném, ha mások is hozzájárulnának indítványomhoz.

Több szem, többet lát!

Főszerkesztő Ur hálás tisztelője:

Horváth József, ref. kántor.

HIREK.

Székelyudvarhely, szept. 15.

Majláth püspök látogatása az olasz fronton.

Tekintetes Szerkesztőség! Pár szóval be szeretnék számolni a Gróf Majláth erdélyi püspök ur látogatásáról a fronton.

Eljött fölkeresni az ő székelyeit. Máj. 20-án volt legutóbb az ezrednél pihenőhelyén Sepsikőrőspatakon, gyónatott, bérált, vigasztalt, bátorított s most újra eljött a nehéz harcok után az otthonlétük nevében megköszönni a dicsőséget, melyet új fronton, uj ellességgel ezekben arattak s mellyel ismételtén hozzájárultak a székely név naggyátételéhez.

24-én d. u. 3 órakor érkezett a divízió-parancsnoksághoz, hol Goldbach altábornagy ur vezetésével a Divízió tisztikara, két székely ezrednek 82. és 131. lövészárókból fogadására lejtött küldöttsége (századonként 3 ember) és az 53-as rohamzászlóalj küldöttsége fogadta.

Az ő szokott kedves, közvetlen, atyai modorával szólott hozzánk, megemlékezve a kiállott szenvedésekről, és a szerzett dicsőségről. Majd fölhitte a tiszteket és legénységet gyónásra és bérálokzásra. Az eredmény 150 gyónó és 30 bérálokzó.

25-én reggel 9 órakor volt a tábori mise ősi fenyveserdő, közepén óriási sziklatömbök között. Misesen már sokkal többen vettünk részt. 24-én éjjel leváltották és pihenőre hátraküldötték a 82 egyik zászlóalj. Ezen jötték a nap 4 órák kemény utat tettek meg, ugyszóiva semmit sem eledtek, mégis kitörő lelkesedéssel fogadták püspök atyjuk minden szavát.

Mise alatt a 131-es zenekar játszott. A 82 es még ma som heverte ki a karamból okozta veszteséget.

Ebéd az 53. divíziónál volt. Goldbach altábornagy meleg szavakkal köszönetet mondott a látogatásért s Isten áldását kívánta további munkájára. A püspök ur válaszában arra kérte a vezetőséget: szeresse és becsülje a székelyeket, kik azt megérdemelték a négy éves háboru alatt. Tanulják meg a nyelvét, hogy hozzáférközhessenek a szívéhez. Talán durva, megorva a külseje, de a durva külső melegen érző, hűsleges, becsületes szívet takar. A németül elmondott szavakat kitörő magyar „éljen“ követte.

Ezzel véget ért a kedves látogatás kellemes és maradandó emléket hagyva maga után, melyre öreg korunkban is — ha megérjük — szeretettel fogunk visszagondolni.

Isten áldja és éltesse őt, aki e kedves és feledhetetlen órákat szerelte számunkra.

Sorbán József,

a 82. székely gy. e. lelkésze.

A társadalom áldozatkészsége. Az Udvarhelyi Híradó szerkesztősége ujabban a következő adományokat vette és hálásan nyugtázza:

A hazalért katonák részére: Özv. Szakáts Károlyné 20 K, Dr. Révfy Zoltánné 20 kor.

A Napközi otthon részére: Özv. Szakáts Károlyné 10 kor.

A 82-ös rokkant-alap (Vas-Székely) részére: Tankó Péter k. bíró Nyikómalomfalva 20 K.

Áthelyezés és megbízás. A közoktatásügyi miniszter *Vajthó* Jenő kaposvári tanítóképző int. tanárt a székelykereszturi áll. tanítóképzőhöz osztotta be szolgálattételre; a székelyudvarhelyi áll. polg. leányiskolához pedig *Vajda* Irén eddigi h. polg. isk. tanító nyert további egy évre megbízást.

Feloszlik a Feldtransportleitung. Az oláh betörés napjaiban Kolozsvárt felállították a 11. számú cs. és kir. tábori szállításvetőséget, a tábori vasuti szállítványok irányítását eszközölő parancsnokságot. Ez a parancsnokság szeptember 15-én feloszlik. Vele egyidejűleg megszűnik a brassói 21. számú Feldtransportleitung is, helyettük a régi vonalparancsnokságok veszik át a szállítványok irányítását az összes erdélyi vasutvonalak területére a kolozsvári máv. üzletvezetőség kebelében.

A ref. kollegiumban az 1918—19. isk. évre beiratkozott tanulók létszáma a következő: I. o. 46, II. o. 26, III. o. 27, IV. o. 26, V. o. 36, VI. o. 22, VII. o. 25, VIII. o. 12, összesen: 230. Ezek közül 203 rendes és 27 magántanuló (24 leány). A tanítás szept. 9-én megkezdődött.

Köszönet nyilvánítás. A következő sorok közlésére kértük fel: A helybeli „Napközi Otthon“ javára: 1. Főlegyházy Elemér és Magduska 50 K, 2. Az Udvarhelyi Híradó szerkesztőségének gyűjtése folytán 60 K, összesen 110 K. adomány folyt be pénztárunkhoz. Fogadják a nemos szívu adakozók ugy a magam, valamint az Otthonba utalt szegény gyermekek nevében hálás köszönetemet. *Kolumbán* Lajos kir. tanfelügyelő.

Az iparsó ára. A marosvásárhelyi ker. és iparkamara felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy az 1918. XIII. törvényzikk gyári és ipari célokra a sótermelési helyeken métermázsanként a tiszta kőszó 2 kor. 40 filléért, a főzött só, valamint a tengeri só pedig ennek a jövedék részére való átvétele helyein 5 kor. 50 filléért adandó ki. Továbbá a marhasó alapára a termelési helyeken mázsanként 10 kor.-ban állapítatik meg.

A városi vágóhid csatornája már a háboru előtt mint súlyos probléma nehezedett az illetékesekre. Ugyanis, a vágóhidon sikerült lényegesebb javításokkal olyan helyzetet teremteni, mely ha minden kívánnivalót éppen nem is oldott meg, azonban kétségtelenül egy pár évtizedre egészen tűrhető helyzetet teremtett. Azóban mindhiában sikerült a vágóhídi kérdést akként jól megoldani, a szennyvizet levezető csatorna teljesen iupraktikus volta, a köztisztaság tekintetében az állapotokat alaposan megzavarta. A szennyet levezető csatorna, mely 267 meter hosszú és egészen a Küküllőig vezet, alig egy néhány centim. szélességével és csokély mélységével képtelen volt a beömlő szennyet és vért leszállítani, miből kifolyólag nemcsak a vágóhid zavartalan működését tette nehezzé, de az egész vidék levegőjét megfertőzte. Ezen a tarthatatlan állapoton segített most *Hausmaninger* Albert alezredes, a hazatértek táborának parancsnoka, ki a háborus nehézségek leküzdésével, a polgármester felkérésére, szíveségből vállalta a csatorna újralavó építését. A hatalmas beton munkához egy néhány hete kezdettek hozzá, s az a napokban máris átadható lesz a használatnak. Székelyudvarhely város mellett, hogy egy olyan probléma megoldásához jutott, melyre a háboru alatt egyáltalán nem számíthatott, külön anyagiakban is jelentőst takarított meg, amenyiben a 40—50 ezer koronát kitevő építkezés mindössze 5000 ezer koronájába került, de a közegészségügy szempontjából a természetes szűrőkészülékkel ellátott kanális egyenesen felbecsülhetetlen. *Hausmaninger* alezredes a város közönsége részéről már korábban kiérdemelt hálát ezen tevékenységével csak mélyebbé tette.

Rézgálicoz buzacsávázásra. Az alispán rendeletileg felhívta a községi és körjegyzőket, hogy a gabona termelő gazdaközönség részére buzacsávázás céljára szükséges rézgálicz mennyiséget az illető járási főszolgabíróhoz azonnal jelentse be. A rézgálicz szükséglet, a bevetendő terület nagyságának feltüntetése mellett jelentendő be.

Iroda áthelyezés. Dr. *Kassay* Farkas István ügyvédi irodáját a Bathicu utcából az Árpád-utca 10. szám alá helyezte át.

Uj esetleg jó karban levő használt fűthető fürdőkádat veszek.

Fogarasi, Oklánd.

AZ UJSÁG

ajándéknaptára

**AZ 1919. ÉVRE
már sajtó alatt van.**

Ez a gyönyörű és 300 oldalra terjedő naptár sok illusztrációval, szépirodalmi és közgazdasági tartalommal és a tudnivalók egész tárházával nélkülözhetetlen a csaiádban, az üzletben, vállalkozásban mindenre kiterjedő tájékoztatásával.

Az Ujság minden előfizetője ingyen kapja karácsonyi ajándékkép Könyvüzleti forgalomban nem kapható!

AZ UJSÁG előfizetési ára:

Egész évre . . . K 52.— || Negyedévre . . . K 13.—
Félévre . . . K 26.— || Egy hóra . . . K 4-60

Ha ezen ajándék naptárra igényt tart fizessen elő **AZ UJSÁG-ra**

Megrendelő cím: **AZ UJSÁG kiadóhivatala**
Budapest, VII., Rákóczi-út 54. szám.

Egy megozafolt halálhír. A következő sorokat vettük: Tekintetes Szerkesztő ur! Tisztelettel kérem a becses lapjában helyreigazítás végett az alábbi soroknak helyet adni: Az „Udvarhelyi Híradó“ mult vasárnap számában Lestyán hadnagy ur által az élők sorából érzékenyen elbocsztatott Gaál T. Áron hadnagyról az érdekes olvasó közönség megnyugtatóra tudatom, hogy nevezett T. Gaál Áron 131-es hadnagy, illetve már főhadnagy a Piavé-nál levő útközetben részt nem vett, hanem a Mon-Belló hegyen került olasz fogságba június 29-én egész századával és a mult hó 23-án Veronából sürgönyözött hozzám. A sürgönyben ez áll: „Gesund gefangen Leutnant Gaál. Pessionier guerri forte Sanfelice a Verona.“ Tisztelettel *Bartha József.*

Azt mondják, hogy a japánok — Kicsiny lett Ázsia; — Kedve szottyant ide jöni, — Nagy a kurázsija. — Fehér raj lesz óriás törpe, — Valamikor Góljath, — Tőlük tanult kulturával — Győz a törpe — óriás. — Hej pedig a japan-szokas — Rég honos minálunk! — Kopogós a flaszter tája, — Faczipót csinálunk. — Avagy nem látsz régen itt sok — Hivatalos kopfot, — S tartéjének bújban pedig — Japán-kína czopfot? — Nem jarnak az aranyok rég — Japán bova!, — Magas koutyuk erdejében — A lá sinoavál? — És ha egyes embereknek Az életét nézem, — Nem forognak virtuszként — Kínai trápézén? — Azt mondják: a „fehér cukor“ — Vegeladást rendez. — Alkalmazkodik a „sárga“ — Kereskedelemhez, — Félnék is a „sárgától“, hogy — Szépen kímélnék; — Ferde máris soknak szeme, — Mint a kínázernek! — Szerencse, hogy sárga színhez — Megszoktatnak jókor, — Sárga egyik megyeszűntünk — És az osztrák — sógor. — No csak jöjön! Remélem, hogy — Fesztiválba néz át, — Nem talál itt teakertét, — De annál több — gézát. — Hisz huzánk is vulkanikus, — A japáni mása; — Dohány, cukor, lisztosztasko — Kész a földingása. — Talán akkor a demokrat — Élet jobban halad — Ledöntik a közéletben — A kínai falat, — De ha egyszer Mikádónak — Ide jöni tetszett: — Vethetünk mi Ájroperek — Kínai bukfenecet! *Veterán.*

Székelyföldi Átmenetgazdasági r. t. megalakulása. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara kezdeményére megalakult a Székelyföldi Átmenetgazdasági r. t. amelynek hivatása lesz egyrészt a katonai leszerelésnél nélkülözhetővé váló katonai javak gazdák, iparosok és kereskedők közt elosztása, másrészt általában iparosok és kereskedők anyaggal és áruval ellátása. A részvénytársaság a kamara körület ipari-kereskedelmi világának, másrészt a gazdátársadalomnak nagy részvételével alakult. A 600.000 koronás részvénytőke magasán tuljegyeztetett. A részvénytársaság ügyvitelét cégbejegyzése után nyomban megkezdi. Ügyeiben ezideig tájékoztatást az iparkamara nyújt az érdekelteknek.

A Vasárnapi Ujság szeptember 8-iki száma különös érdekességű dolgokat közöl: Kossuth Lajos két eddig ismeretlen öregkori levelét egy fiatal leányhoz, az agy szive utolsó fellobbanásának tanubizonyosságait, kepeket József főhercegről az olasz harcztéren, a bábai sikereink színhelyeiről, Omszkból, a hol a magyar hadifoglyok ezrei töltöttek hosszabb-rövidebb időt, a Nemzeti Szalon kiállításáról stb. Szépirodalmi olvasmányok: Berkes Imre regénye, Vári Rezső cikke Omszkról, cikkek Beöthy Zsolt-ról, a Megátkozott szerelem című érdekfeszítő francia regény. Egyéb közlemények: Beöthy Zsolt arcképe s a rendes beti rovatok. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negydedre 10 korona. — Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-u. 4. sz.). Ugyanitt megrendelhető a „Képes Népnap“, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, felvére 2 K 40 fillér.

Vasúti és postai lopások. A mind gyakorabban előforduló vasúti és postai lopások arra indították a marosvásárhelyi ker. és iparkamarát, hogy a M. Á. V. igazgatóságától energikus intézkedéseket sürgessen. A M. Á. V. igazgatósága a kamara indítványát magáévá tette s a legmészebb menő intézkedéseket léptetett életbe. Az áruk őrzésére katonasádságok s csendőri különítmények lettek felállítva. Az árut feladó közönség felhivatott függő lakatok alkalmazására és a koscsik ajtózáráshoz megfelelő vastagságu vasvaszlok alkalmazására.

KÖZGAZDASÁG.

Az Udvarhelymegyei Gazdasági egyesülettől **Facsemeték árai.** (305—918.) A földmivélsügyi miniszter az állami fahalkolákban termelt anyag árait lényegesen felemelte, az érdeklődők közelebbi felvilágosítást kaphatnak a tikári hivataltól.

Hordók bejelentése. (307—918.) A bor, szesz, sör eltartására alkalmas 200 liternél nagyobb hordók zár alá vétettek, ily hordóit mindenki köteles bejelenteni, azt eladai csak hatósági engedéllyel szabad a maximált árnál nem magasabb árban.

Értesítés. (308—918.) A beérkező dohányból csak azok köznegek részesítettnek, a melyek a mult kiosztásról való kimutatást már beküldötték, illetve e hó 20-ig beküldik az egyesülethez. Azon nagyobb birtokosok, kik hitelos alakban kimutatják művelés alatt álló birtokaik területét — legelő, erdő kizárásával, — dohány részüket a titkári hivataltól külön is kikapthatják.

(309—918.) **A szüzgulyában** levő borjukt a bizottság e hó 29-én adja át a helyszínén a tulajdonosoknak, miről az illetők azzal értesítettnek, hogy a borjukért vagy személyesen jöjjenek ki a legelőre, vagy olyan megbízottat küldjenek, aki a borjút ismeri, minden egyes borju részére hozzaunk kötelet, amellyel az állat az átadás előtt kiköthető legyen, a legeltetési díj második részlete az elhajtás előtt kifizetendő.

Előjegyzések vetőmagra. (Ad. 310. sz.) A vármegyei Gazdasági egyesület tagjai részére hozatott buza vetőmag utban van: felhívjuk a gazdákat a jelentkezésre. Zsák nélkül és szállítási költségen kívül mázsája kerül 100 K ba. Előjegyzéseket elfogad az egyesület titkári hivatala (Kossuth-utca 38.).

Az elnökség.

Felolós szerkesztő: BECSÉK ALADÁR

Kiadja: a Becsek D. Flia könyvnyomda.

Szives tudomásul.

Van szerencsem a m. t. közönség szives tudomására adni, hogy

czipész-üzletemet

Kossuth-u. 86. sz. alatt f. hó 16-án megnyitottam.

Szives partfogást kér tisztelettel

BOKOR GYULA czipész-mester.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszéktől.

Szám: 929—918.

Hirdetmény.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék vizsgálóbírója Stefaú János székelyszombori lakos elloú hűtlenség büntette miatt az 1915. évi XVIII. t.-cz. 1. §-a és a 3512—915. M. E. számú rendelet alapján 679—1918. számú végzésével a zárlatot elrendelvé:

a m. kir. miniszteriamuak 2433—918. M. E. számú rendelete folytán kötelezem mindszokat, akik ez ellen a zárlatot szenvedő ellen a hazaáruú bucsulekmeny elkovetese előtt követelést, vagy egyéb jogot szereztek, hogy vagyonjogi igényeiket és követeléseiket az 1918. november 20-ik napjáig lezárolag terjedő határidő alatt a székelyudvarhelyi kir. törvényszéknél jelentsek be.

A ki igényét vagy követelését az előbb megszabott határidő alatt be nem jelenti, igényére vagy követelésére nézve a hazaáruúnak az államra szálló vagyonából nem követelhet kielégítést, kivéve, ha legkésőbb a vagyonnak az államra szállását kimondó ítélet jogerrőe emelkedéséig igényét vagy követelését szabályszerűen bejelenti és kimutatja, hogy a bejelentést hibáján kívül mulasztotta el.

A 2433—1918. M. E. számú rendelet 7. §-ának második bekezdése felsorolja, hogy mely igényok és követelések ennek bejelentési kötelezettég alá.

A bejelentés ügyvédi ellenjegyzéssel ellátott vagy két előttemező tanu jelenlétében aláirt vagy kézjeggyel ellátott iratban egy példányban adható be, avagy a személyazonosság kellő igazolása után onél a törvényszéknél vagy annak székhelyén kívül bármelyik járásbírósuáguál jegyzőkönyvbe is mondható.

A bejelentésnek tartalmaznia kell:

1. a jogosultnak, esetleg jogutódának nevét, állását, foglalkozását a lakó vagy tartózkodási helyének pontos megjelölését;
2. a bejelentett jog megjelölését, a követelés jogczimét, keletkezésének idejét, összegét, lejáratu idejét, és ha záloggal, jelzáloggal vagy más módon biztosítva van, ennek megjelölését is;
3. esetleg annak megjelölését, hogy a bejelentett jog iránt melyik bíróságnál van per, meghagyási eljárás vagy végrehajtási eljárás folyamatban.

A bejelentett jogra vonatkozó bizonyítékok megjelölendők és az okirati bizonyítékok a bejelentéshez eredetiben vagy másolatban mellékelendők.

A 2433—918. M. E. számú rendelet szerinti eljárásban a beadványok és egyéb iratok illetékmentesek s a bejelentési eljárással felmerült költséget a bejelentő felek maguk viselik.

Székelyudvarhely, 1918. évi aug. 1.
Nagy Kálmán, s. k.,
kir. törvényszéki bíró.

Elsőrendű téli faj almák
nagy mennyiségben eladatnak. Értekezhetni ROTH JÁNOS kereskedőnél Bothlen u. 77. sz. (Vasutnál).

Van szerencsem a t. közönség szives tudomására hozni, hogy Orosz fogságból hazaérkeztem és **órás és ékszerészüzletemet** Deák-téri régi helyiségemben újból megnyitottam. A közönség támogatását kérve, vagyok tisztelettel **Iszákovits Bernát.**

Czementből készült etető
sertések részére (30 L.), szarvasmarhák és egyéb házi állatok részére 150 literes őrirtartalmu italóvalyukat a legjutányosabb áron eladó. Rendelésre bármely méretűt készítek. Az érdekelte közönség szives megkeresését köri tisztelettel **GÁBOS M. MÁLY** Székelyudvarhely, Tábor-utca 5. szám.

Értesítés.
Az Udvarhelymegyei Gyümölcserőntékesítő és Központi Szeszfőző Részvénytársaság értesíti a termelőket, hogy a **szilva,** illetve **szilvaczefre** átvételét megkezdte.

Az átvétel Székelyudvarhelyen az Ugron Ákos tulajdonát képező szombatfalvi malomnál, Székelyhereszturt a Nyikó-patak hidja mellett és Bardoczon történik.

A szilváért, illetve szilvaczefréért a következő árakat fizetjük:

- 100 kg. nyári szilváért 28 K.
- 100 kg. husos szilváért 36 K.
- 100 kg. őszi (hargas magu) szilváért 40 K.
- 100 liter nyári szilvából készült 3—4% szesztartalmu czeffréért 22 K.
- 100 liter őszi szilvából készült 5% vagy ennél magasabb szesztartalmu czeffréért 30 K.
- 1 véka husos szilváért 7 K.
- 1 véka hargas magu szilváért 8 K.

A részvénytársaság annak, aki 10 véka szilvát, illetve 200 liter szilvaczefrért neki elad, jogot enged arra is, hogy a főzés befejezése után 2 liter 40%-os szilvaczefrének nagybani eladásárában, vagyis literenkint 14 koronáért tőle megvásároljon.

A szilvát részibe is kifőzzük.
Udvarhelyvármegyei Gyümölcserőntékesítő és Központi Szeszfőző Részvénytársaság

Van szerencsem a m. t. hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy **TÉLI MODELLJEIM** megérkeztek. Elvállalok és jutányos árban készítek bármilyen forma atalkításokat a leggyorsabban. **Gyáskalapok raktáron kaphatók.** Szives látogatást kér tisztelettel **ORDELT JÁNOS.**

Fogműterem megnyitása

Van szerencsem a m. t. közönség szives tudomására hozni, hogy Székelyudvarhelyen **Malom-utca 18. szám alatt** (Daczó József tanító házában)

Fogműtermemet

megnyitottam. **Aranykoronák, fogsorok, aranyhidak szájpadiás nélkül, fogtömések a leggondosabban a legjobb anyagból**

Foghuzás érzéstelenítéssel
Rendelő órák: délelőtt 8—12-ig, délután 2—7 óráig. Kiváló tisztelettel **Mudjáléd Mussa, Brüll Sámuel,** török fogász. vizsg. fogász.